

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER IV • EXAMINATION – SUMMER 2014****Subject Code: 3340502****Date: 27/05/2014****Subject Name: Mass Transfer- I****Time: 10:30 am – 1:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt any five questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Each question carry equal marks (14 marks)

- Q.1** (a) Define following: **07**
 1) Mass transfer operations, 2) Molecular diffusion, 3) Raffinate, 4) Extract
 5) Raoult's law, 6) Molar flux, 7) Leaching
- (b) Derive the equation for diffusivity and prove $D_{AB} = D_{BA}$ **07**
- Q.2** (a) Classify mass transfer operations based on direct contact of two immiscible phases **07**
- (b) Derive Relation between N_A & P_A for steady state equimolar counter diffusion of A & B **07**
- OR
- (b) Derive the relation for local overall two phases mass transfer coefficients. **07**
- Q.3** (a) Define gas absorption. Give its industrial applications. **07**
- (b) An air-ammonia mixture containing 5% ammonia by volume is absorbed in water in a packed column operated at 293K and 101.325 kPa pressure so as to recover 98% ammonia. If the inert gas mass velocity to column is 1200 kg/(m².h), calculate the minimum liquid rate to column (Mol. Wt. of air = 29) Equilibrium relationship is $y = 1.154x$, where x and y are mole fractions in liquid and gas phase respectively. **07**
- OR
- Q.3** (a) Derive material balance for one component transferred in counter current gas absorption. **07**
- (b) Describe packed tower absorber with figure. **07**
- Q.4** (a) Explain selection criteria for solvent in liquid liquid extraction **07**
- (b) Explain system of three liquid one pair partially soluble. **07**
- OR
- Q.4** (a) List the names of various equipments used for liquid extraction and explain any one in detail with neat diagram **07**
- (b) 150 kg of a nicotine-water solution containing 1% nicotine is to be extracted with 250 kg of kerosene at 293 K. Water and Kerosene are essentially immiscible in each other. Determine the percentage extraction of nicotine after single stage. At the dilute end of the system the equilibrium relationship is $Y^* = 0.798X$, where Y expressed as kg nicotine/kg kerosene and X are kg

nicotine/kg water.

- Q.5** (a) Explain shank system for leaching in detail with neat sketch. **07**
(b) List various types of membrane module and explain any one in detail **07**
OR
Q.5 (a) Discuss advantages and disadvantages of membrane process. **07**
(b) Explain material balance for single stage leaching. **07**

*****

ગુજરાતી

- પ્રશ્ન. ૧** અ વ્યાખ્યા આપો : ૧) માસ ટ્રાંસફર ઓપ્રેશન ૨) મોલ્યુકર ડિફ્યુઝન ૩) રેફિનેટ ૪) એક્સ્ટ્રેક્ટ, ૫) રાઉલ્ટ્સ લો ૬) મોલાર ફ્લક્સ ૭) લીચીંગ
બ ડિફિઝિયુટિ માટે સૂત્ર તારવો અને સાબિત કરો $D_{AB} = D_{BA}$ **૦૭**
- પ્રશ્ન. ૨** અ માસ ટ્રાંસફર ઓપ્રેશનમાં કાઉન્ટર કોન્ટેક્ટ બે ઇમિશિબલ ફેઝ નું વિસ્તૃત વર્ગીકરણ આપો **૦૭**
બ સ્થીર અવસ્થા માટે ઇક્વીમોલલ કાઉન્ટર ડિફિયુઝન (A અને B) માટે N_A અને P_A નું સૂત્ર તારવો. **૦૭**

અથવા

- બ સ્થાનિક ઓવરચોલ માસ ટ્રાંસફર કોઈફિસિયન્ટ નું સૂત્ર તારવો. **૦૭**
- પ્રશ્ન. ૩** અ ગેસ એબ્સોર્પ્શનની વ્યાખ્યા આપો એની ઓધોગિક ઉપોગિતા આપો. **૦૭**
બ એર-એમોનિયા મિશ્રણ જેમાં 5% વોલ્યુમ પાણી મા એબ્સોર્પ થાય પેકેડ કોલમ મા જે 293K અને 101.325kPa દબાણ જ્યાં 98% એમોનિયા રીક્વર થાય ઇટ ગેસ માસ વેગ જે 1200 kg/(m²h) છે તો મીનીમમ લિક્વિડ રેટ કોલમ મા શોધો. મોલીક્યુલર વેટ હવા $\mu = 29$
ઇકિવિલિમિરિયમ $y = 1.154x$, x અને y મોલ ફેક્શન છે.

અથવા

- પ્રશ્ન. ૩** અ કાઉન્ટર કરન્ટ એબ્સોર્પ્શનની માટે એક ઘટક સ્થાનંતર માટે દ્રવ્યમાન સમતુલન તારવો. **૦૭**
બ પેકડ ટાવર એબ્સોર્પ્શન સ્યછ આકૃતિ સાથે સમજાવો **૦૭**
- પ્રશ્ન. ૪** અ એક્સ્ટ્રેકશન મા ડ્રાવ ક ની પસન્દગી માટેના કાઇટેરીયા લખો **૦૭**
બ ત્રણ લિક્વિડ માટે એક જોડી પાર્સિયલી સોલ્યુબલ પ્રણાલી સમજાવો. **૦૭**

અથવા

- પ્રશ્ન. ૪** અ લિક્વીડ એક્સ્ટ્રેકશન માટે વપરાતા વિવિધ ઇક્વિમેન્ટ ની યાદી લખો અને કોઈ એક વિસ્તાર થિ લખો **૦૭**
બ 150 નિકોટીન - પાણી સોલ્યુશન જેમાં 1% નિકોટીન છે તેને 250 કેરોસિન થી એક્સ્ટ્રેક્ટ કરવામાં આવે. પાણી આને કેરોસિન એક્ષીજમાં ઇમિશિબલ છે. કેટલું એક્સ્ટ્રેક્ટનું નિકોટીન નું થાય એક સ્તર મા એ પ્રતિશત મા શોધો. **૦૭**

ઇકિવિલિમિરિયમ $Y^*=0.798X$

$Y = \text{kg nicotine/kg kerosene}$ અને $X = \text{kg nicotine/kg water}$

- પ્રશ્ન. ૫ અ લિચિંગ માટે ની સેક પ્રણાલી સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો ૦૭
- બ વિવિધ પ્રકારની મેમ્બરે ન મોડ્યુલનિ અને કોઇ એક વિસ્તારથી સમજાવો ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૫ અ ફાયદા અને ગેર ફાયદા મેમ્બરેન પ્રક્રિયા માટે લખો ૦૭
- બ લિચિંગ મા એક સ્તર માટે દ્રવ્ય માન સંતુલ ન તારવો. ૦૭

*****